

GUIA DIDÀCTICA D'EDUCACIÓ VIÀRIA PER A LES POLICIES LOCALS DE LES ILLES BALEARS

MANUAL PER AL SEGON CICLE D'EDUCACIÓ INFANTIL

G CONSELLERIA
O HISENDA
I I ADMINISTRACIONS
B PÚBLIQUES
/ DIRECCIÓ GENERAL
EMERGÈNCIES
I INTERIOR

GUIA DIDÀCTICA D'EDUCACIÓ VIÀRIA PER A LES POLICIES LOCALS DE LES ILLES BALEARS

MANUAL PER AL SEGON CICLE D'EDUCACIÓ INFANTIL

G CONSELLERIA
O HISENDA
I I ADMINISTRACIONS
B PÚBLIQUES
/ DIRECCIÓ GENERAL
EMERGENCIES
I INTERIOR

Guia editada per:

Institut de Seguretat Pública de les Illes Balears. ISPIB
Direcció General d'Emergències i Interior
Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques

Elaboració dels continguts:

Miquel Ramis Moyà i Malén Tugores Montell

Coordinació de la guia i elaboració dels continguts:

Llúcia Pons Calle

Dipòsit legal: PM 1289-2018

PRÒLEG

Les policies locals de les Illes Balears treballen des de fa molts d'anys desenvolupant programes d'educació viària en els centres educatius de les nostres Illes. El mitjà més adequat per sensibilitzar la població de la seva responsabilitat és l'educació. L'educació viària és un procés continu que abasta totes les edats, és una tasca que ens compromet a tots i totes.

La prevenció és l'eix fonamental del treball de les policies locals, i molt especialment dels i les agents d'educació viària. Aquests agents tenen la funció de col·laborar amb el món educatiu i comunitari i cooperar amb altres professionals de diferents àmbits amb l'objectiu de donar un servei de qualitat a la ciutadania.

És un veritable orgull poder presentar aquesta guia didàctica d'educació viària per a les Polícies Locals de les Illes Balears, adreçada a l'alumnat del segon cicle d'educació infantil, la qual inclou sis unitats didàctiques i una sessió pràctica, acompanyades d'unes fitxes d'activitats per a l'alumnat. La creació d'aquest manual té la finalitat d'oferir una eina adequada per conèixer la gran tasca dels i les agents d'educació viària. El disseny d'un material didàctic nou, propi i homogeni és una garantia d'èxit dels programes d'educació viària als nostres municipis. Amb l'experiència positiva de la primera guia d'educació viària de les policies locals adreçada a l'alumnat d'educació primària, volem continuar treballant per una educació que garanteixi una mobilitat segura i sostenible en els nostres municipis.

Els plans d'acció estratègics de la Unió Europea sobre seguretat viària 2011-2020 fan referència a la protecció dels usuaris més vulnerables. La fragilitat de certs col·lectius, menors, majors, vianants i ciclistes fa que sigui necessari la seva especial protecció i que tinguin la possibilitat d'exercir el dret a una mobilitat més segura. També, dins els eixos de la gestió institucional, hi destaca la implicació de totes les administracions que treballen en aquesta matèria.

Per acabar, vull agrair la col·laboració dels policies locals de l'Ajuntament de Marratxí, Malén Tugores Montell i Miquel Ramis Moyà i de la Prefectura Provincial de Trànsit de les Illes Balears, amb l'especial dedicació de la coordinadora provincial d'educació viària, Toñi Hernández González.

Pere Perelló Payeras

Director general d'Emergències i Interior

ÍNDEX

Quart curs d'educació infantil

- Unitat didàctica 4.1, primera sessió:
Jo quan sigui gran vull ser policia local. 7
- Unitat didàctica 4.2, segona sessió:
Senyals i gomets. 13

Cinquè curs d'educació infantil

- Unitat didàctica 5.1, primera sessió:
Descobrim la ciutat. Taller de plastilina. 19
- Unitat didàctica 5.2, segona sessió:
Sempre segurs 25

Sisè curs d'educació infantil

- Unitat didàctica 6.1, primera sessió:
Passejant pel carrer. 31
- Unitat didàctica 6.2, segona sessió:
Els vehicles policials. 37

Quart, cinquè i sisè curs d'educació infantil

- Sessió pràctica:
El parc infantil de trànsit. PIT. 45

UNITAT DIDÀCTICA 4.1, PRIMERA SESSIÓ : **JO QUAN SIGUI GRAN VULL SER POLICIA LOCAL**

*Destinataris: alumnat de 4t d'educació infantil
(3 anys)*

Objectius generals

- Acostar la figura de la Policia Local a l'alumnat més petit d'educació infantil amb la finalitat d'establir amb ell una relació positiva i afectiva.
- Mostrar i donar a conèixer la uniformitat de la Policia Local.
- Explicar als nins i nines algunes de les tasques i funcions que realitza la Policia Local.

Objectius específics

- Transmetre el concepte que el o la policia local és un amic.
- Començar a construir la relació afectiva policia-alumnat.
- Presentar la uniformitat de la Policia Local.
- Identificar el blau com a color de la uniformitat de la Policia Local.
- Mostrar i deixar manipular alguna de les eines que la Policia Local té al seu abast per realitzar la seva feina i les que porta en el cinturó.
- Explicar algunes de les tasques que la Policia Local realitza en la via pública a través del joc.

Continguts

S'han d'explicar de manera senzilla per tal que puguin ser comprensibles:

- El color blau de l'uniforme de la Policia Local.
- Els distintius i emblemes de l'uniforme.
- La placa de pit de la Policia Local i l'escut del nostre municipi.
- La gorra de l'agent.
- Les eines del cinturó que porta la Policia Local: els diferents guants, la llanterna, el xiulet, l'equip de radiotransmissions, etc.
- Les feines més importants de la Policia Local: la regulació del trànsit a la seva escola, l'ajut als nens que s'han perdut, la detenció de persones, la denúncia d'infraccions de trànsit, etc.

A continuació s'ha d'explicar, de forma molt senzilla i amb exemples, les diferents peces de l'uniforme policial:

- el color blau de l'uniforme
- la gorra
- la placa
- els emblemes
- els guants blancs
- l'equip de transmissió o ràdio
- el bloc de denúncies

Al mateix temps se'ls ha de deixar manipular el material. Seguidament se'ls pot mostrar també la gorra de 8 puntes encara que en l'actualitat ja no s'utilitza. Si hi ha suficients gorres, es poden repartir a tot l'alumnat i les han de dur posades durant tota la sessió.

S'ha de continuar explicant alguna de les eines que la Policia Local porta en el cinturó, com els guants antitall, la llanterna, les manilles, l'equip de radiotransmissions. Es pot mostrar a l'alumnat com funcionen aquests aparells.

Per rompre una mica la dinàmica de la sessió, l'agent ha d'explicar seguidament alguna de les tasques més importants que realitza, per exemple com dirigeix el trànsit i els senyals que fa. Pot sol·licitar l'ajuda del protagonista de la setmana per fer aquesta activitat. L'agent pot vestir l'infant amb una armilla reflectant, la gorra, el xiulet i els guants blancs, s'aconsella utilitzar

llanternes petites i armilles de la seva talla, seguidament el situarà sobre una taula o a un lloc visible. Ha d'indicar a la resta de participants de la sessió que es posin drets i ha de fer que tots els presents dirigeixin el trànsit de la mateixa manera que ho fa l'agent i el seu ajudant.

Un altre material que es pot mostrar, per exemple, és el bloc de multes per explicar en què consisteix la sanció amb una multa per no respectar les normes de trànsit.

Per finalitzar, l'agent pot lliurar les fitxes perquè l'alumnat les pinti de color blau. Es pot acabar la sessió fent una foto del grup.

Activitat i temporalització

L'activitat s'ha de dur a terme per un o una policia local dins la mateixa aula. Es recomana realitzar-la sobre l'estora, amb els alumnes asseguts al terra i col·locats en semicercle. El o la policia s'ha de situar sobre una cadira baixa per tal d'estar col·locat a una altura propera a l'alumnat.

La sessió ha de tenir una durada aproximada d'entre 30 i 40 minuts i s'ha de distribuir de la manera següent:

- Presentació de l'agent i de l'alumnat. Després de presentar-se a l'alumnat, i amb la finalitat de començar a establir la relació afectiva esmentada, el policia o la policia, ha de demanar el nom a cada un dels participants (10 minuts).
- Exposició dels continguts o del taller (25 minuts).
- Cloenda (5 minuts).

Fitxa

- Pintar amb el color blau corresponent l'uniforme de la policia local.

Proposta d'activitats i material complementari

Entre el material complementari, cal esmentar els continguts que es poden trobar en els enllaços següents:

- www.fundacionmapfre.org
- www.racc

- www.dgt.es
- *Activitats interactives per als més petits (4-5 anys):*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/actividades-interactivas-de-e-vial-para-los-mas-pequenos.shtml>

- *Guia didàctica d'Educació viària per a l'Educació infantil:*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/guia-didactica-de-educacion-vial-para-la-educacion-infantil.shtml>

- *Recursos didàctics infantils (audiovisuals, contes interactius i activitats):*

<http://www.aprendeeducacionvial.es/recursos.html>

- *RACE:*

<https://www.race.es/seguridadvial/educacion-vial>

- *Servei de Trànsit de Catalunya. Educació per a la mobilitat segura. Primera infància:*

http://edums.gencat.cat/MaterialsDestinatari/_IQ2sSK7dSjEHh_5CtFeOeXvcxyvwn0Xp

- *Direcció General de Trànsit d'Euskadi. Catàleg de recursos:*

<http://trafikoa.bidehezkuntza.org/index.asp?lang=es>

- *Disney Junior. JJ vol aprendre seguretat via: sirenes.*

<https://www.youtube.com/watch?v=unNH7opXpVQ&list=PLm5lhRSFf-NU-cr6QqAN1Ja3u7ulyQ5CXy&index=3>

Metodologia

La sessió té per objecte presentar la figura del o la policia local, explicant als infants la uniformitat i les funcions del seu treball. El llenguatge que utilitzem ha de ser senzill, clar i repetitiu. S'ha de procurar no utilitzar paraules tècniques, les quals s'han de substituir sempre per altres amb el mateix significat i que siguin de fàcil comprensió.

Durant tota la sessió és important tenir un contacte físic i proper amb l'alumnat per tal de transmetre confiança i proximitat.

Hem de prestar una especial importància a saber situar-nos en tot moment a la mateixa altura dels destinataris.

Durant la sessió els nins i nines poden manipular tot el material que l'agent hagi portat a l'aula.

En finalitzar l'explicació l'alumnat pot fer preguntes sobre el tema. És bàsic comptar en tot moment amb l'ajuda del personal docent que coneix l'alum-

nat i que ens ajudarà a desenvolupar la sessió.

Material didàctic

- Uniformitat bàsica de l'agent. Ha de portar cinturó, *walkie-talkie*, guants blancs, guants antitall, etc.
- Capsa de plàstic de mida gran.
- Gorres, es recomana per a tota la classe.
- Armilles reflectants. Millor si són de talla infantil.
- Bloc de multes.
- Guants de color blanc.
- Xiulets de joguina

Avaluació:

L'avaluació de l'alumnat es pot fer a través de l'observació directa i realitzant una senzilla enquesta al personal docent, per saber què li ha semblat aquesta sessió. D'aquesta manera, es poden millorar determinats aspectes amb vista a properes sessions.

UNITAT DIDÀCTICA 4.2, SEGONA SESSIÓ : **SENYALS I GOMETES**

*Destinataris: alumnat de 4t d'educació infantil
(3 anys)*

Objectius generals

- Interactuar amb els nins i nines sobre la funció de la Policia Local.
- Conscienciar sobre la importància de respectar les normes de circulació.
- Sensibilitzar sobre l'ús dels sistemes de protecció infantil.
- Adoptar conductes, actituds i hàbits relacionats amb el foment de la salut i la seguretat viària davant el trànsit.

Objectius específics

- Identificar i diferenciar les formes geomètriques, colors i significat dels diferents senyals de trànsit.
- Presentar els senyals de trànsit més rellevants en aquestes edats.
- Aprendre a conèixer els senyals lluminosos. El semàfor.
- Començar a conèixer la senyalització vertical.
- Aprendre a viatjar amb seguretat en el vehicle particular i fer un bon ús dels sistemes de retenció infantils. SRI.
- Conscienciar sobre la importància dels sistemes de retenció infantil.

Continguts

S'ha d'explicar de manera molt senzilla el senyal de prohibit el pas. S'ha de descriure a l'alumnat la forma, el color i el seu significat, amb l'ajuda d'un senyal de fusta o plàstic o una imatge visual.

S'ha d'identificar el senyal direcció obligatòria i explicar-ne la funció, forma i color, també amb l'ajuda de material de suport.

S'ha d'explicar què signifiquen els colors dels semàfors, i perquè serveixen. Durant l'explicació convé diferenciar els colors i explicar-los. Parlarem del semàfor de vehicles i del de vianants. Amb la participació de l'alumnat hem de localitzar els colors del semàfor de vehicles. Cal explicar que pot passar si creuem el carrer quan el semàfor està vermell, i la importància del semàfor quan està verd. Per aquesta activitat podem utilitzar un semàfor de cartó, o bé un pòster, una fotografia, etc.

S'ha de fer una petita introducció sobre els sistemes de retenció infantil. Cal explicar el comportament adequat dels nins i nines quan van amb el cotxe; quan pugen al vehicle ja han de seure al seu seient i amb el sistema de retenció infantil homologat (SRI). Aquest ha d'estar adaptat a la seva talla i pes, segons les seves característiques físiques. Quan fem l'explicació és necessari que prenguin consciència dels perills de no respectar les normes i de les seves conseqüències.

Activitat i temporalització

Per aquesta activitat és suficient un o una agent per aula.

La sessió es durà a terme dins la classe, amb cada alumne o alumna assegut a la seva cadira.

Aquesta sessió tindrà una durada d'uns 45 o 50 minuts i és aconsellable que el personal docent no abandoni l'aula, atès que l'alumnat és molt petit i nosaltres som uns estranys per a ells.

- Introducció del tema (5 minuts).
- Explicació del tema (25 minuts), per tractar el tema principal de la sessió, fer preguntes i aclarir dubtes.
- Activitat (15 minuts).

La tasca consistirà en realitzar dues fitxes de senyals i emplenar-les amb gomets de colors segons el tipus de senyal. L'alumnat ha de triar el color que correspongui (vermells, blaus, grocs i verds). Primer se'ls donarà una làmina i després, una vegada acabada, la segona. La prioritat entre quina làmina s'ha de fer en primer lloc es deixa a criteri del o la policia local.

Primer explicarem un senyal, el color, la forma i la seva funció, i just després hem de fer la part de la fitxa que hem explicat.

Per explicar el senyal de prohibit el pas, podem fer un joc participatiu, que ha de consistir en el fet que un alumne és el vehicle i l'altre fa de senyal de trànsit, la qual haurem portat a l'aula (pot ser de fusta, de plàstic, una fotografia o una fitxa amb els gomets posats). El vehicle ha de saber si pot passar o no per aquell carrer que té el senyal de prohibit el pas.

També ho podem fer igual amb el semàfor, segons el color que tenguí “en-cès” podran passar o no.

Fitxes

- *Fitxa A:* fitxa de senyal de prohibició i d'obligació per emplenar amb gomets.
- *Fitxa B:* fitxa del semàfor.

Proposta d'activitats i material complementari

Llegir un conte sobre el tema que s'ha tractat en la sessió.

Entre el material complementari, cal esmentar els continguts que es poden trobar en els enllaços següents:

- www.fundacionmapfre.org
- www.racc
- www.dgt.es
- *Guía general ús SRI:*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/guia-general-de-uso-de-sri.shtml>

- *Los Bolechas:*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/los-bolechas.shtml>

- *Pòster SRI:*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/poster-sri-dgt.shtml>

- *Activitats: làmines d'educació viària infantil:*

<http://www.aprendeeducacionvial.es/actualidad.html>

- *Vermell ens aturam, verd circulam. Cançó sobre seguretat viària:*

<https://www.youtube.com/watch?v=WtgZN4dH6uc>

Metodologia

És recomanable que la sessió es programi a partir del segon trimestre degut a l'edat del infants.

És important crear un ambient adequat a l'edat dels infants per part de l'agent. Durant la sessió hem d'utilitzar un llenguatge molt senzill i proper i ens hem d'assegurar que ho entenguin. Hem de comptar en tot moment amb l'ajuda del personal docent.

L'aprendre fent i l'experimentar és fonamental perquè l'aprenentatge sigui significatiu. Convé partir sempre del més senzill i simple i després anar al més complex. Una de les millors formes d'aprendre per als infants és a través del joc.

Material didàctic

- Fitxes per emplenar amb gomets.
- Gomets de color vermell, blau, groc i verd.
- Nombre aproximat de gomets per a cada alumne: 11 gomets vermells, 10 blaus, 1 groc i 1 verd.

També es poden dur senyals de *fórex*, de fusta, de plàstic, d'allò que tinguem al nostre abast per afavorir la comprensió dels els alumnes i mostrar amb exemples els coneixements impartits a l'aula.

Si tenim un semàfor també el portarem. El semàfor es pot confeccionar amb cartó o es pot dissenyar amb diferents materials.

En aquestes edats la informació es capta molt millor amb la visualització de les imatges i els dibuixos dels senyals. El fet de dibuixar els senyals a la pissarra és molt significatiu per a l'aprenentatge.

Avaluació

Es pot facilitar un qüestionari per valorar la metodologia, el material didàctic, la durada, el contingut i les millores que es podrien dur a terme per a properes sessions.

Per avaluar la sessió ho podem fer a través de diferents formes, la participació, les fitxes realitzades, o a través del jocs i les dinàmiques que s'han creat per analitzar si l'alumnat ha comprès i ha assimilat els conceptes.

UNITAT DIDÀCTICA 5.1, PRIMERA SESSIÓ : “DESCOBRIM LA CIUTAT”. TALLER DE PLASTILINA

*Destinataris: alumnat de 5è d'educació infantil
(4 anys)*

Objectius generals

- Conèixer alguns dels elements més identificatius de l'entramat viari a través del joc o del taller: semàfors, senyals de trànsit, etc.
- Començar a familiaritzar els alumnes amb el món dels senyals de trànsit.
- Aprofitar la manipulació del material (plastilina) per desenvolupar la psicomotricitat fina i treballar alhora aspectes d'importància de l'educació viària.

Objectius específics

- Descobrir elements que formen part de la via pública: el carrer, el pas de vianants, la rotonda, etc.
- Començar a conèixer els senyals de trànsit a partir de la forma i del color.
- Descobrir el semàfor dels vehicles i comprendre el significat dels colors.
- Conèixer el significat d'alguns dels senyals de trànsit més habituals: senyal d'STOP, prohibit el pas, pas de vianants, direcció obligatòria i perill per obres.
- Descobrir l'emplaçament dels senyals de trànsit de l'entorn.
- Transmetre la importància de l'existència dels senyals de trànsit per a l'ordenació de les ciutats i els pobles.
- Transmetre la importància de la utilització dels SRI (Sistemes de Retenció Infantil).
- Aprofitar el joc per transmetre coneixements viaris.

Continguts

S'han d'explicar de manera senzilla per tal que puguin ser comprensibles:

- La ciutat.
- Elements que formen part dels carrers de les nostres ciutats: els passos de vianants, la rotonda, els carrils, etc.
- Les formes i els colors dels senyals de trànsit.
- El semàfor, els colors i el seu significat.
- Els senyals de prohibit el pas i de direcció obligatòria.
- La importància de l'existència dels senyals de trànsit.
- La col·locació dels senyals de trànsit a les vies públiques.
- Els SRI i la importància de fer-ne ús.

Activitat i temporalització

És preferible que l'activitat la duguin a terme dos policies i requereix també de la participació activa del personal docent.

L'activitat consisteix en la confecció d'uns senyals de trànsit amb plastilina i col·locar-los damunt una estora de vinil, que simula una ciutat.

L'alumnat ha d'estar situat en les seves cadires i taules respectives per poder manipular la plastilina i realitzar el taller.

Per la seva part, l'estora de vinil s'ha de col·locar sobre diverses taules buides, i convé que estigui subjecte amb cinta adhesiva, separada de les taules de l'alumnat.

La sessió tindrà una durada aproximada d'uns 50 minuts i s'ha de distribuir de la manera següent:

- Presentació del taller (10 minuts).
- Realització del taller (30 minuts).
- Cloenda del taller (10 minuts).

Proposta d'activitats i material complementari

Es poden dur retalls de premsa, revistes i dibuixos d'una ciutat i fer un mural amb elements de trànsit, senyals, cotxes, etc. i que l'alumnat ho vagi identificant, i col·locant en el mural.

També es pot fer una projecció de fotografies i diapositives dels senyals de trànsit que hem repassat a l'aula, o llegir contes relacionats amb la matèria.

Entre el material complementari, cal esmentar els continguts que es poden trobar en els enllaços següents:

- www.dgt.es
- www.fundacionmapfre.org
- www.racc
- *Guía didáctica d'Educació viària per a l'Educació infantil:*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/guia-didactica-de-educacion-vial-para-la-educacion-infantil.shtml>

- *Recursos didàctics infantils (audiovisuals, contes interactius i activitats):*

<http://www.aprendeeducacionvial.es/recursos.html>

- *Seguretat Viària Mapfre:*

https://www.fundacionmapfre.org/fundacion/es_es/conocenos/a-que-nos-dedicamos/prevencion-seguridad-vial/

- *RACE:*

<https://www.race.es/seguridadvial/educacion-vial>

Metodologia

Presentació del taller

S'ha d'iniciar la sessió explicant als alumnes que es disposa d'una estora que desplegarem davant d'ells. Se'ls ha de demanar que hi veuen. Se'ls comentarà que, per alegrar la ciutat, els policies han pensat fer unes figures de plastilina. Prèviament, i amb la finalitat d'anar "alegrant" progressivament la ciutat, es col·locaran alguns cotxets de joguina de mida petita sobre l'estora. Aquesta tasca la pot dur a terme el o la protagonista de la setmana, l'encarregat o encarregada de la classe, etc. A continuació, s'han de presentar i explicar als alumnes alguns senyals de trànsit, que hauran portat a la classe, com per exemple, senyals de fusta, de plàstic de *forex* de mida petita i que també s'han de col·locar a la ciutat.

Realització del taller

Per començar se'ls ha d'ensenyar a fer un semàfor. Es començarà pel suport sobre el qual després s'han de situar els colors. Un cop fet, s'ha de col·locar sobre l'estora. Abans cal identificar-lo amb un punxó amb el nom de l'alumne. Es continuarà la sessió elaborant dos senyals de trànsit: el de

prohibit el pas i el de direcció obligatòria. Per aquest motiu, s'ha de dividir la classe en dos grups i cada un dels polícies s'ha de fer càrrec d'un grup.

Una vegada elaborats els senyals, s'han de col·locar també sobre l'estora de la mateixa manera que s'ha fet amb el semàfor.

Per fer el taller, s'ha de comptar amb la participació activa del personal docent, que ajudarà a modelar la plastilina, a posar el nom dels alumnes en les figures de plastilina, etc.

Cloenda del taller

Una vegada col·locades totes les peces sobre l'estora, s'ha de col·locar els alumnes envoltant l'estora perquè puguin contemplar bé la ciutat i la feina realitzada. Se'ls ha d'explicar de forma senzilla i comprensible que el que han fet avui amb aquest taller ha estat ordenar la ciutat, ja que al començament, quan no existien semàfors ni senyals, els conductors dels vehicles (els cotxets de joguina que s'han col·locat al damunt) podien fer el que volguessin. No és així ara, amb les peces de plastilina i els altres senyals que s'han de respectar.

Aprofitant que es disposa dels cotxets s'ha d'explicar la importància que té l'ús dels SRI, les cadiretes i el cinturó de seguretat.

Per acabar el taller, s'ha d'indicar als alumnes que retornin al seu lloc per començar a retirar el material. Les peces de plastilina seran per a cada un dels alumnes o alumnes que les hagin realitzades, d'aquí la importància d'identificar-les.

Material didàctic

- Estora de vinil de 2 x 3 metres aproximadament amb la ciutat dibuixada.
- Senyals de trànsit de fusta o plàstic de mida petita per col·locar sobre l'estora.
- Cotxets de joguina per col·locar sobre l'estora (es poden utilitzar els mateixos de la classe, recurs que solen tenir totes les aules d'infantil).
- Pastilles de plastilina: per a una aula amb una ràtio de 25 alumnes, 4 pastilles de mida gran, 350 gr. de plastilina de color negre; 2 pas-

tilles de mida gran de plastilina de color vermell; 2 pastilles de mida gran de plastilina de color blau, 1 pastilla de plastilina de mida petita de color verd, 1 de color groc i 1 de color blanc.

- 2 punxons per posar el nom dels alumnes.
- Cinta adhesiva per subjectar l'estora a les taules.

Avaluació

En finalitzar la sessió, els agents de policia han de realitzar una avaluació senzilla per tal de conèixer l'opinió del personal docent.

Paral·lelament, poden fer una autoavaluació per si es fa necessari canviar o millorar aspectes de la intervenció per a futures sessions.

UNITAT DIDÀCTICA 5.2, SEGONA SESSIÓ: **SEMPRE SEGURS**

*Destinataris: alumnat de 5è d'educació infantil
(4 anys)*

Objectius generals

- Potenciar la mobilitat segura dels nins i nines.
- Protegir els usuaris i usuàries més vulnerables de les vies públiques.
- Fomentar les conductes i els comportaments segurs de l'alumnat.
- Desenvolupar actituds i valors viaris com el respecte, la tolerància, la cooperació, l'ordre i la salut.

Objectius específics

- Reduir el nombre d'accidents de trànsit dels nins i nines, atès que no porten el sistema de retenció infantil.
- Transmetre la importància de la utilització dels SRI, (Sistemes de Retenció Infantil) i millorar-ne l'ús.
- Aprofitar el joc per transmetre els coneixements viaris.

Continguts

Per introduir el tema de la sessió, el o la policia local ha d'explicar a tot l'alumnat que és obligatori per a totes les persones que condueixin o que ocupin un vehicle anar assegurades degudament amb els cinturons de seguretat homologats, tant en la circulació per carretera com per la ciutat. Els nins i nines d'estatura igual o inferior a 135 cm s'han de seure en els seients posteriors.

Durant la sessió s'ha d'explicar de forma molt clara, senzilla i comprensible per a la seva edat, les normes del viatger i la viatgera, com pujar i baixar del vehicle.

Convé insistir a l'alumnat en el fet que sempre han d'anar assegurats i amb la cadireta idònia adaptada a seva talla i al seu pes.

S'ha de reiterar que per pujar i baixar del vehicle, s'ha de fer per la banda segura de la via, com la vorera.

L'explicació de l'agent ha de ser molt contundent pel que fa al tema del sistema de retenció infantil (SRI). S'ha d'insistir en les normes de comportament del viatger o la viatgera.

S'ha de treballar en la formació d'hàbits i actituds de l'alumnat, com per exemple la responsabilitat que tenen de seure a la seva cadireta i estar ben assegurats, per molt curt que sigui el trajecte.

Normativa sobre sistemes de retenció infantil

Els menors amb una alçada igual o inferior a 135 cm han d'ocupar obligatòriament els seients del darrere i han d'utilitzar sempre un sistema de retenció infantil homologat, (SRI) adaptat a la seva talla i pes.

Només hi ha tres excepcions:

- Vehicles sense seients al darrere.
- Els seients del darrere estan ocupats per menors d'alçada igual o inferior a 135 cm.
- No és possible instal·lar tots els SRI als seients del darrere.
- En el seient davanter, únicament es pot utilitzar un SRI orientat en el sentit contrari a la marxa si el coixí de seguretat (airbag) frontal està desactivat.

De 136 a 150 cm (SRI o cinturons), poden ocupar el seient davanter. Sempre, però, és recomanable ocupar el seient posterior. Els infants amb una alçada superior a 135 cm poden utilitzar els cinturons de seguretat del vehicle. No obstant això, fins que arribin als 150 cm d'alçada és recomanable l'ús del SRI.

Més de 150 cm (cinturons). Poden ocupar el seient davanter. Han de fer servir els cinturons de seguretat del vehicle.

L'explicació s'ha de fer de forma molt visual, es pot representar un vehicle amb les cadiretes de la classe i els infants representant els diferents rols, conductor o conductora, passatger o passatgera, etc.

És molt apropiat dur una cadira homologada per exposar on ha d'anar situada dins el vehicle, i s'ha d'explicar de forma molt clara com han d'anar assegurats els nins i nines, i el perquè. Cal esmentar a l'alumnat que les cadiretes salven vides en cas d'un accident de trànsit.

És molt aconsellable fer una xerrada als pares i mares dels alumnes de la classe. Es pot concertar amb l'escola una reunió per parlar sobre la importància dels sistemes de retenció infantil. L'objectiu de la xerrada és conscienciar i sensibilitzar sobre la importància de l'ús adequat dels sistemes de retenció infantil, donar una sèrie de consells per triar els sistemes de seguretat i per instal·lar-los correctament, ja que són dos factors clau per a la protecció de nins i nines en el cotxe.

L'exemple és fonamental; instintivament durant la infància, gran part de l'aprenentatge s'adquireix d'una manera observacional, la qual cosa vol dir que els nins i nines imitaran la conducta i els gestos dels progenitors.

Activitat i temporalització

La sessió ha de tenir una durada aproximada d'entre 30 i 40 minuts i s'ha de distribuir de la manera següent:

- Presentació de la sessió (10 minuts).
- Exposició del tema i taller del SRI (15 minuts).
- Activitat (15 minuts).

Fitxa

- Emplenar els punts i donar color a la cadireta.

Proposta d'activitats i material complementari

- Llegir un conte relacionat amb el tema tractat a l'aula.
- Projectar fotos sobre el tema del viatger i la viatgera i explicar les normes per pujar i baixar del vehicle particular amb seguretat.

- Mostrar vídeos sobre el tema.

Entre el material complementari, cal esmentar els continguts que es poden trobar en els enllaços següents:

- www.fundacionmapfre.org
- www.racc
- www.dgt.es
- *Guia general d'ús dels SRI:*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/guia-general-de-uso-de-sri.shtml>

- *Transport escolar:*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/transporte-escolar.shtml>

- *Consells per a pares:*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/consejos-para-padres.shtml>

- *Guía didáctica d'Educació viària per a l'Educació infantil:*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/guia-didactica-de-educacion-vial-para-la-educacion-infantil.shtml>

- *Servei de Trànsit de Catalunya. Educació per a la mobilitat segura. Primera infància:*

http://edums.gencat.cat/MaterialsDestinatari/_IQ2sSK7dSjEHh_5CtFeOeXvcxyvwnOXp

- *Direcció de Trànsit d'Euskadi. Catàleg de recursos:*

<http://trafikoa.bidehezkuntza.org/index.asp?lang=es>

Metodologia

La sessió es pot fer amb un o dos agents, millor si son dos. Es requerirà la participació activa del personal docent. Hem de recordar que el nivell d'atenció a aquestes edats es molt dispers. Per tant les explicacions que donem les hem de repetir tantes vegades com sigui necessari, utilitzant paraules que entenguin, per tal d'assegurar-nos que han comprés els conceptes. El llenguatge que utilitzem ha d'esser clar, comprensiu i molt proper. Per fer l'activitat del vehicle de les cadiretes, es poden fer grups de quatre alumnes i la resta poden estar asseguts, practicant i explicant les normes del viatger i la viatgera.

S'ha de tenir en compte que en aquesta etapa és essencialment important la formació d'hàbits i actituds, ja que l'assoliment serà més sòlid i estable, per tant s'ha d'insistir molt en fomentar les conductes i els comportaments segurs de l'alumnat. Convé treballar i desenvolupar les actituds i els valors viaris com, el respecte, la responsabilitat, l'ordre i la salut per evitar els accidents de trànsit.

Material didàctic

- Cadira homologada per realitzar l'activitat.
- Un peluix o un ninot.
- Projector.
- Vídeos relacionats amb el tema de la sessió.

Avaluació

En finalitzar la sessió, el o la policia ha de realitzar una senzilla avaluació per tal de conèixer l'opinió del personal docent.

Paral·lelament, ha de fer una altra autoavaluació per si es fa necessari canviar o millorar aspectes de la sessió per a futures intervencions.

UNITAT DIDÀCTICA 6.1, PRIMERA SESSIÓ: **PASSEJANT PEL CARRER**

*Destinataris: alumnat de 6è d'educació infantil
(5 anys)*

Objectius generals

- Aprendre les normes per ser un bon vianant i conscienciar l'alumnat per tal que adquireixi uns bons hàbits viaris.
- Identificar les zones segures per als vianants.
- Conèixer la senyalització que envolta l'escola.
- Conscienciar sobre la importància de respectar les normes de circulació dins el nostre entorn.
- Sensibilitzar sobre els accidents de trànsit i prevenir-los.

Objectius específics

- Aprendre a ser bon vianant.
- Ensenyar conductes, hàbits i valors relacionats amb el vianant, i elaborar criteris d'actuació correctes.
- Caminar per damunt la voravia, no creuar el carrer sense mirar, etc.
- Descobrir i conèixer les parts del carrer.
- Saber identificar les parts del carrer i saber col·locar cada usuari al lloc que li correspon. Vianants – vorera/voravia, vehicles – calçada, semàfor.
- Identificar i diferenciar els senyals de trànsit segons les formes i els colors.
- Prendre consciència dels perills de no respectar les normes i les seves conseqüències.

Continguts

És important treballar els conceptes de vianant, calçada, vorera i el de senyalització viària.

Concepte de vianant: *els vianants són les persones que caminen pel carrer, nosaltres som vianants quan caminam pel carrer. Per ser uns bons vianants hi ha una sèrie de normes que hem d'acomplir per evitar els accidents de trànsit.*

Normes per caminar amb seguretat:

- No caminar mai per la vorada, perquè ens poden atropellar, i en cas de pluja ens poden banyar els cotxes.
- No podem jugar damunt la vorera.
- Alerta amb les entrades i sortides dels garatges.
- Per travessar el carrer utilitzarem els passos de vianants, o bé amb l'ajuda de la policia local o de la mà d'una persona adulta.
- Sempre hem de dur els cans fermats, perquè hi ha perill que l'atropelli un cotxe i provoqui un ensurt a la gent.

Concepte de calçada: *és la part del carrer que només està reservada per als vehicles, motocicletes i bicicletes. Quan viatgem en el cotxe o en l'autobús utilitzem la calçada.*

Concepte de senyal de trànsit: *els senyals de trànsit o senyals de circulació són els símbols que, usats en rètols o pintats a terra, se situen al costat del carrer i serveixen per donar informació, avisar dels perills, de les obligacions i dels consells a tots els usuaris que generalment caminen pel carrer o que condueixen un vehicle, motocicleta o bicicleta.*

Tipus de senyals:

- Senyals verticals. Formes i colors bàsics. Cal explicar la senyalització que envolta cada centre escolar.
- Senyals horitzontals. Són els senyals que trobam pel carrer i estan pintats al terra, per exemple els passos de vianants, els estops, les línies contínues i discontinúes, etc.

Els semàfors: *els semàfors són aquells senyals lluminosos que ens diuen quan hem de passar els vianants, quan han de passar els vehicles, les motocicletes i els ciclistes.*

S'han d'explicar els diferents tipus: els semàfors adreçats als vehicles, els semàfors adreçats als vianants i els adreçats als ciclistes.

Activitat i temporalització

L'activitat la pot dur a terme un o una policia local, millor si és una parella mixta. La sessió tindrà una durada màxima de 50 minuts i la temporalització serà la següent:

- Presentació del o la policia local, introducció i explicació de l'activitat, en aquest cas organitzar la sortida (10 minuts).
- Sortida (30 minuts).
- Tornada a l'aula (10 minuts).

L'activitat s'ha de dur a terme fora de la classe pels carrers dels voltants del centre escolar.

Abans de la sortida del centre s'ha de fer un recordatori dels conceptes de vianant, de voravia i de calçada.

És recomanable que els alumnes es distribueixin en parelles, per organitzar millor la classe.

És convenient que la sortida es faci amb dos agents, i amb el personal docent que sigui necessari, segons les necessitats educatives i les característiques de l'alumnat.

D'altra banda s'ha de fer una pràctica de com han de creuar el carrer els nins i nines. S'ha d'explicar segons la tipologia dels senyals, si hi ha semàfors, passos de vianants, agents dirigint el trànsit, etc.

En arribar a la classe es deixaran unes fitxes per fer en qualsevol moment i en les quals s'han de colorar una sèrie de senyals.

És convenient que a principis del curs escolar es programi la data per fer la sortida amb l'alumnat.

Es recomana que, per planificar la sortida, les temperatures siguin càlides, ja que els nins i nines es despisten més fàcilment si és tracta d'un dia amb molt de vent o pluja feble.

Fitxa

- Pintar amb els colors corresponents els senyals de trànsit.

Proposta d'activitats i material complementari

Entre el material complementari, cal esmentar els continguts que es poden trobar en els enllaços següents:

- www.dgt.es
- www.fundacionmapfre.org
- www.racc
- *Caminant a l'escola:*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/andando-a-la-escuela.shtml>

- *Projecte Caminant:*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/proyecto-caminando.shtml>

- *Projectes de Camí Escolar Segur:*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/proyectos-de-camino-escolar.shtml>

- *Activitats interactives per als més petits (4-5 anys):*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/actividades-interactivas-de-e-vial-para-los-mas-pequenos.shtml>

- *Tito i Dora camí de l'escola:*

http://www.aprendeeducacionvial.es/recursos/cuentos_flash/4anios/Tito%20y%20Dora%20camino%20de%20la%20escuela.swf

Metodologia

És convenient que tant el llenguatge com la postura corporal s'adapti a l'edat de l'alumnat, a les característiques i les necessitats de la classe.

Les paraules que utilitzem han de ser molt senzilles i fàcils. Convé repetir els conceptes més importants: vianant, pas de vianants, voravia, els senyals amb la forma corresponent, posant sempre exemples i mostrant el senyal, o bé a través de fotografies en color, amb un projector, o els senyals que portem a la classe. Per exemple “el triangle significa alerta o perill”, etc. Durant la sessió hem de fer participar a l'alumnat fent preguntes per saber si han comprès els conceptes.

Durant la sortida al carrer els agents han d'anar donant l'explicació i s'han d'aturar davant els senyals.

Material didàctic

En arribar a la classe s'han de deixar les fitxes per colorar una sèrie de senyals.

Les fitxes han de ser a color, ja que és important que es pintin amb el seu color corresponent.

El material didàctic serà el que trobaran en el seu entorn més proper (al voltant del centre escolar): senyals verticals, passos de vianants, marques viàries, semàfors, la mateixa voravia, la calçada, etc.

Avaluació

L'avaluació de l'alumnat s'ha de fer mitjançant l'observació directa. Cal analitzar la participació i si han comprès els conceptes, tot això fent preguntes senzilles. Es pot distribuir un qüestionari al personal docent, per valorar la metodologia, el material didàctic, la durada, el contingut, les possibles millores i els canvis que es podrien dur a terme per a properes sessions.

UNITAT DIDÀCTICA 6.2, SEGONA SESSIÓ: ELS VEHICLES POLICIALS

*Destinataris: alumnat de 6è d'educació infantil
(5 anys)*

Objectius generals

- Apropar la figura de la Policia Local als nins i nines.
- Fomentar el missatge que la Policia Local és la nostra amiga.
- Mostrar els diferents vehicles policials com a eina de feina i explicar-ne el funcionament.

Objectius específics

- Fer llista de les diferents funcions de la Policia Local.
- Mostrar els diferents senyals que fa la Policia Local per dirigir el trànsit.
- Presentar els dispositius lluminosos de color blau i explicar la importància de la prioritat de pas del vehicle policial en casos d'emergència.
- Ensenyar els senyals acústics del vehicle policial i explicar-ne l'ús.
- Exposar tot el material que hi ha dins el vehicle policial i identificar-ne la funció i la utilitat.

Continguts

L'activitat comença amb la presentació de l'agent i amb un recordatori de les seves funcions principals i de la seva missió. També convé repassar tota la uniformitat que porta.

Cal explicar i enumerar les parts de l'uniforme:

- La gorra.
- La placa.
- El xiulet.
- Els emblemes.
- El cordó.
- Els guants blancs.
- Els distintius.
- L'equip d'armament: elements del cinturó (manilles, defensa, guants, etc.).
- L'equip reflector: el guardapits.
- El transmissor: com funciona i quina és la seva funció. Cal ressaltar la importància de les comunicacions en el servei policial.
- El bloc de denúncies. S'ha de comentar a l'alumnat la funció de les denúncies i de les infraccions de trànsit.

Convé recordar a l'alumnat les funcions principals de la Policia Local:

- Ajudar a les persones en general. Ajudar a un nin o nina que s'ha perdut.
- Ordenar i regular el trànsit.
- Denunciar les infraccions.
- Intervenir en els accidents de trànsit.

D'altra banda, cal presentar el vehicle que s'hagi portat a l'escola, el qual pot ser una motocicleta, un cotxe, una furgoneta, etc. L'activitat consistirà en mostrar el material que porta la Policia Local dintre del vehicle. Per fer la mostra més completa, es pot preparar més material del que duen habitualment els vehicles policials.

Material policial:

- triangles d'emergència
- llanternes
- extintor
- cons
- DESA
- DEA
- cinta policial
- escuts

- defenses
- cascos
- armilles antibales
- capsa d'eines

El material del vehicle s'ha de distribuir pel terra de forma ordenada. A continuació cal fer una explicació senzilla i pràctica de tot el material que s'ha portat a l'escola, parlar de la seva funció i de quan s'utilitza. Els nins i nines poden tocar tot el material que es presenta i experimentar-hi, i es pot realitzar una petita simulació al pati de l'escola o al lloc on es faci l'activitat.

L'alumnat es pot seure en un semicercle, al voltant dels vehicles i del material, de manera que estiguin asseguts còmodament i no es perdin l'explicació. És interessant interactuar amb els nins i nines, que contin el que saben de cada objecte que el o la policia està mostrant.

L'emissora del vehicle

Convé fer una petita explicació sobre la importància de l'emissora del vehicle. Cal exposar que és una de les eines més importants que du la Policia Local en el cotxe, i que es complementa amb l'emissora o el transmissor que porten els agents. Cal explicar que l'emissora permet mantenir la comunicació en tot moment durant el servei policial amb l'emissora central, la qual és l'encarregada de tractar amb les persones quan truquen a la policia per sol·licitar algun tipus d'ajut. Durant l'explicació es pot fer una petita pràctica perquè en coneguin de primera mà el funcionament i la seva utilitat. També s'ha mencionar el número d'emergències 112, per a què serveix i quan s'hi ha de cridar.

El vehicle policial i els llums prioritaris de color blau

S'han de mostrar a l'alumnat els senyals lluminosos del vehicle policial, per a què serveixen, quan s'utilitzen i de quin color són. Si es tracta d'un vehicle estan situats a la part superior, i si és una motocicleta el llum d'emergència està instal·lat a la part lateral del darrere de la motocicleta.

S'ha d'explicar que aquests llums són prioritaris, i que s'utilitzen únicament en cas d'una d'emergència per tal que ressaltin més i així la resta de vehicles els deixin passar. Convé posar exemples d'intervencions policials en servei

d'emergència, tal com intervenir en un accident de trànsit, en un incendi, etc.

L'altre tipus de senyal lluminós que utilitza la policia és el llum de posició fixa. També és de color blau, i és el que s'empra per fer un control policial o quan patrulla de nit, per tal que es vegi el vehicle d'enfora; també s'utilitza aquest llum en el cas d'una intervenció de trànsit en general.

Durant l'explicació s'han de mostrar a l'alumnat els diferents llums que té el vehicle o la motocicleta i les seves posicions.

És important explicar a l'alumnat que, amb la normativa actual, a més dels vehicles policials, la resta de vehicles prioritaris en servei d'emergència també duren els llums blaus: els bombers, les ambulàncies, el servei de protecció civil i salvament. Per tant, el llum blau queda reservat als vehicles prioritaris. En aquest cas cal explicar-los, de forma molt senzilla, que si viatgen com a acompanyants en un vehicle amb els seus pares i veuen els llums blaus d'un vehicle d'emergències, el conductor o conductora l'hi haurà de facilitar el pas, reduir la velocitat, etc.

Els senyals acústics del vehicle policial

Durant la sessió s'explicarà amb exemples que són els senyals acústics prioritaris. Convé ressaltar-ne la importància quan la Policia Local acudeix a una trucada d'emergència. S'ha d'indicar a l'alumnat que l'objectiu principal d'aquest tipus de senyals és avisar a la resta de vehicles del fet que s'aproxima un vehicle prioritari en servei d'emergència, i que se li ha de facilitar el pas.

Activitat i temporalització

És recomanable que siguin dos policies locals els que duguin a terme aquesta activitat. Aquesta sessió té una durada de 50 minuts, i la temporalització serà la següent:

- Presentació del o la policia local, i explicació de l'activitat (10 minuts).
- Exposició dels continguts (20 minuts).
- Activitat/Taller (20 minuts).

L'activitat s'ha de dur a terme fora de la classe. Millor si és dins el pati o en un recinte tancat de l'escola. Si l'activitat es fa al carrer, s'ha de tenir en compte la seguretat viària de l'alumnat i els possibles renous, ja que poden distorsionar el desenvolupament de la sessió.

Segons els recursos disponibles es desplaçaran fins al lloc de l'exposició un o dos vehicles policials diferents, millor si és un vehicle de quatre rodes i una motocicleta. Resultarà més atractiu si el vehicle té un espai exclusiu per a detinguts, ja que cridarà més l'atenció de l'alumnat.

Per finalitzar l'activitat, es poden fer grups per tal que l'alumnat pugi als vehicles, vegi l'emissora del vehicle, accioni la sirena, posi els llums d'emergència, etc.

Fitxa

- Pintar les eines que porta la Policia Local al seu vehicle.

Proposta d'activitats i material complementari

- Contes relacionades amb la matèria, jocs de simulació.
- Jocs de psicomotricitat, dinàmiques de grup.
- Fitxes relacionades amb el tema.

Entre el material complementari, cal esmentar els continguts que es poden trobar en els enllaços següents:

- www.dgt.es
- www.fundacionmapfre.org
- www.racc
- *Guia didàctica d'Educació viària per a l'Educació infantil:*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/guia-didactica-de-educacion-vial-para-la-educacion-infantil.shtml>

- *Seguretat Vial Mapfre:*

https://www.fundacionmapfre.org/fundacion/es_es/conocenos/a-que-nos-dedicamos/prevencion-seguridad-vial/

- *RACE:*

<https://www.race.es/seguridadvial/educacion-vial>

- *AESVI (Aliança Espanyola per a la Seguretat Vial Infantil):*

<http://aesvi.org.es/>

- *Servei de Trànsit de Catalunya. Educació per a la mobilitat segura. Primera infància:*

http://edums.gencat.cat/MaterialsDestinatari/_IQ2sSK7dSjEHh_5CtFeOeX-vcxyvwn0Xp

- *Direcció de Trànsit d'Euskadi. Catàleg de recursos:*

<http://trafikoa.bidehezkuntza.org/index.asp?lang=es>

- *Disney Junior. JJ vol aprendre seguretat viària: sirenes.*

<https://www.youtube.com/watch?v=unNH7opXpVQ&list=PLm5lhRSff-NU-cr6QqAN1Ja3u7ulyQ5CXy&index=3>

Metodologia

La sessió té per objecte presentar la uniformitat de la Policia Local, els vehicles i les eines que utilitza per desenvolupar la seva feina.

El missatge principal de la sessió és que la Policia Local està per ajudar a la ciutadania.

El llenguatge que s'utilitzi ha de ser clar, senzill i comprensible per a la seva edat, i les paraules han de ser accessibles i clarificadores.

La metodologia que cal utilitzar ha de ser molt dinàmica i atractiva, sense caure en un excés d'informació.

L'actitud del o la policia local ha de ser assertiva i propera, interactuant en tot moment durant la sessió.

S'ha d'intentar mostrar als infants el màxim d'objectes, sobretot els que ells no tenen al seu abast.

Quan es faci la demostració dels elements més defensius de la Policia Local, l'armilla antibales, les defenses, els cascos i els escuts antidisturbis, s'ha de procurar evitar paraules tal com: matar, morir, pegar, copejar, apallissar, etc.

És bàsic comptar amb l'ajut en tot moment del personal docent, el qual coneix l'alumnat, especialment si n'hi ha amb necessitats especials.

Material didàctic

- Uniforme complet de la Policia Local.
- Un vehicle de quatre rodes totalment equipat.
- Una motocicleta equipada.

Avaluació

L'avaluació de la sessió es pot fer a través d'un qüestionari senzill que s'oferirà al personal docent, en el qual s'han de valorar la metodologia, el material didàctic, la durada, els continguts, les possibles millores i els canvis que es podrien dur a terme per a properes sessions.

L'avaluació de l'alumnat s'ha de fer mitjançant l'observació directa; cal analitzar-ne la participació i, sobretot, avaluar si ha comprés els conceptes, a través del llenguatge que utilitza i les preguntes que planteja, i també a través dels jocs i de les dinàmiques de caire participatiu. Tot això ens permet valorar la sessió.

SESSIÓ PRÀCTICA: **EL PARC INFANTIL DE TRÀNSIT. PIT**

*Destinataris: alumnat de 4t, 5è i 6è d'educació
infantil (3, 4 i 5 anys)*

Objectius generals

- Familiaritzar a l'alumnat amb el món viari.
- Utilitzar el joc, en el parc infantil de trànsit, com una eina d'aprenentatge.
- Adquirir actituds i hàbits relacionats amb la salut i el trànsit.
- Desenvolupar habilitats per interactuar amb el món viari.
- Aprendre a desenvolupar l'autonomia i iniciativa personal de l'alumnat.
- Aconseguir el respecte entre els diferents usuaris de la via pública. (Vianants i conductors de bicicletes).

Objectius específics

- Mostrar a l'alumnat els elements de l'entramat viari.
- Adoptar conductes, actituds i hàbits saludables, com a futurs conductors o conductores de vehicles.
- Adquirir habilitats i destreses per a una futura incorporació a la circulació en l'entorn urbà.
- Contribuir en el desenvolupament de la psicomotricitat de l'alumnat.
- Començar a treballar la importància dels elements de protecció, el casc.

Continguts

- El parc infantil de trànsit (PIT).
- La bicicleta, el tricicle un vehicle més.
- Els casc de protecció en la circulació.
- La utilització de la bicicleta.
- Els senyals de trànsit. Les formes i els colors.
- El significat d'alguns senyals de trànsit, stop, prohibit el pas, direcció obligatòria, pas de vianants.
- Els perills de l'excés de velocitat i les conductes imprudents.

Activitat i temporalització

El parc infantil de trànsit és un escenari que permet oferir experiències de mobilitat als nins i nines. Simulen espais urbans en els quals els participants actuen com a vianants i com a conductors de bicicleta. L'activitat consistirà en el muntatge d'un parc infantil de trànsit, adaptat a l'edat de l'alumnat.

Els parcs no funcionen de forma aïllada, sinó com a complement de les activitats d'educació viària realitzades prèviament a les aules. D'aquesta manera, es diversifiquen i enriqueixen les activitats formatives i preventives que es duen a terme.

Per al muntatge i organització del parc infantil de trànsit, és recomanable que participi una parella de policies locals.

L'activitat es durà a terme dins el pati de l'escola o en les proximitats del centre escolar, si l'activitat es fa al carrer, s'ha de tenir en compte la seguretat viària de l'alumnat i els possibles renous, ja que poden distorsionar el desenvolupament de la sessió.

La sessió tindrà una durada aproximada d'entre 30 i 40 minuts per aula, i es temporalitzarà de la següent manera:

- Presentació de la sessió i explicació in situ del circuit viari (10 minuts).
- Recorregut del circuit viari (20 minuts).
- Cloenda (5 minuts).

Metodologia

Abans d'iniciar l'activitat, és recomanable parlar amb el personal docent per conèixer l'alumnat, sobretot el que tingui necessitats educatives especials, i si aquestes són motrius. En cas afirmatiu, s'ha de valorar de quina manera poden participar al circuit.

És convenient durant tota la sessió, tenir un contacte físic i proper amb els alumnes per transmetre confiança i proximitat.

Prestarem especial atenció al llenguatge, que ha de ser senzill i s'ha d'adaptar a l'edat de l'alumnat. Es procurarà no utilitzar paraules tècniques que seran sempre substituïdes per altres amb el mateix significat i de fàcil comprensió.

Per començar la sessió, farem una petita introducció per explicar que és un parc infantil de trànsit per què serveix i com està organitzat. També hem treballar l'autocrítica del propi comportament viari així com l'autocorrecció de les possibles conductes adquirides no relacionades amb les bones pràctiques.

Abans de començar l'activitat, és convenient fer un recorregut a peu amb l'alumnat, per tot el circuit, perquè els alumnes observin i analitzin tot el parc, la senyalització, les cruïlles i els carrers del mateix.

Material didàctic

Hi ha diferents materials per muntar el parc infantil, en general s'utilitzen aquests materials, depèn dels recursos dels quals es disposin:

- Teules per confeccionar el PIT. S'aconsella que aquest ocupi una superfície superior als 500 m².
- Senyals de trànsit de plàstic, PVC, o material similar.
- Piques per subjectar els senyals.
- Bases o peus per a les piques.
- Estora per al pas de vianants.
- Conjunt semafòric.
- 15 bicicletes de 14 polzades amb rodets supletòries (que es puguin llevar).

- 15 bicicletes de 16 polzades amb rodetes supletòries (que es puguin llevar).
- 30 cascos de protecció infantils talles S i M.
- Gorretes higièniques d'un sol ús.

Material complementari

Entre el material complementari, cal esmentar els continguts que es poden trobar en els enllaços següents:

Resolución de 15 de septiembre de 1992, de la Dirección General de Tráfico, por la que se desarrolla la Orden del Ministerio del Interior de 31 de enero de 1989, por la que se reguló la creación, funcionamiento y reglamentación de los Parques Infantiles de Tráfico.

https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1992-26719

Enllaços

<https://www.educaciontrespuntocero.com/recursos/familias-2/recursos-en-senr-educacion-vial/23907.html>

- *Proyectos de Camino Escolar Seguro:*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/proyectos-de-camino-escolar.shtml>

- *Actividades interactivas para los más pequeños (4-5 años):*

<http://www.dgt.es/es/seguridad-vial/educacion-vial/recursos-didacticos/infancia/actividades-interactivas-de-e-vial-para-los-mas-pequenos.shtml>

- *Servei de Trànsit de Catalunya. Educació per a la mobilitat segura. Primera infància:*

http://edums.gencat.cat/MaterialsDestinatari/_IQ2sSK7dSjEHh_5CtFeOeXvcxyvwnOXp

- *Dirección de Tráfico de Euskadi. Catálogo de recursos:*

<http://trafikoa.bidehezkuntza.org/index.asp?lang=es>

Vídeos

- *Disney Junior. JJ quiere aprender seguridad vial: Jugando en la calle.*

<https://www.youtube.com/watch?v=rEbq7YBLKk0&list=PLm5lhRSFf-NUcr6QqAN1Ja3u7ulyQ5CXy>

- *Disney Junior. JJ quiere aprender seguridad vial: Las señales de tráfico.*

<https://www.youtube.com/watch?v=Xi8EFjpOtdI&list=PLm5lhRSFf-NUcr6QqAN1Ja3u7ulyQ5CXy&index=2>

- *Tu casco protector:*

<https://www.youtube.com/watch?v=vzeJkUydcB8>

- *Las señales de circulación:*

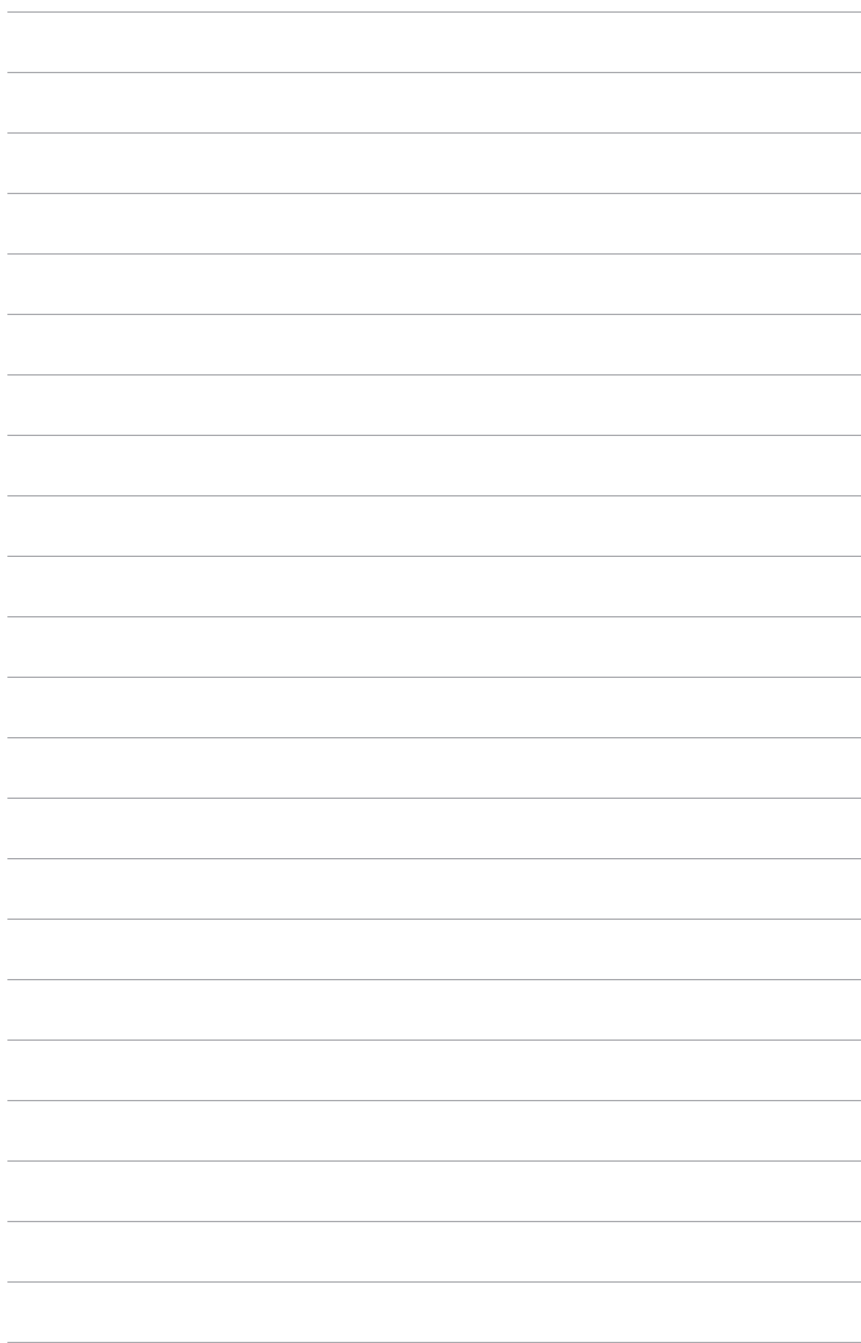
<https://www.youtube.com/watch?v=W5pewg39ibk>

- *Al cruzar la calle:*

https://www.youtube.com/watch?v=zBhmYdFXa_Q

Avaluació

En finalitzar la sessió, l'agent de policia realitzarà una senzilla avaluació interrogant al personal docent, per tal de conèixer què li ha semblat la mateixa. Posteriorment, en farà autoavaluació per si es fa necessari o es poden millorar determinats aspectes amb vistes a properes sessions.

Illes Balears